

Arbeidsmarkt en student hebben te weinig oog voor elkaar

Wat vraagt de arbeidsmarkt eigenlijk van de student van vandaag oftewel de medewerker van morgen?

‘Te weinig’, vindt Frank Lenssinck, directeur/innovatiemanager bij Veenweiden Innovatie Centrum. En weten de opleidingsinstituten hun studenten de juiste bagage mee te geven voor de arbeidsmarkt van morgen?

“Wij vinden dat er enige nieuwe vaardigheden nodig zijn”, zegt Jeroen Nolles van CAH Vilentum Dronten.

Geesje Rotgers

Hoever veel adviesbedrijven struinen de studentenfeesten af en screenen de profielen van studenten op de social media, zoals LinkedIn, om het beste talent alvast aan zich te binden? “Dat zijn er maar heel weinig”, weten Lenssinck en Nolles. Ze zijn er echter wel, de recruiters die de studentenbijeekomsten op de CAH aflopen met de bedoeling de beste studenten eruit te pikken. Deze bedrijven realiseren zich als geen ander dat talent veel geld waard is. Een verkeerde medewerker aannemen kost daarentegen veel geld. Helaas zijn er maar weinig adviesbedrijven die goed kunnen aangeven welke vaardigheden en capaciteiten zij willen zien bij de aankomende lichte jonge werknemers. Dat maakt het voor opleidingsinstituten bijzonder lastig om studenten af te leveren waar de arbeidsmarkt om vraagt. “Benoem mij de vacaturebank van over tien jaar”, zegt Lenssinck. Van veel adviesbedrijven

komt er dan geen antwoord. Van het landbouwonderwijs wordt een dergelijke visionaire blik echter wel verwacht. Als je niet weet wat er over tien jaar nodig is, ga je aan de slag met de dingen van vandaag. Zoals nu vaak gebeurt. “Hoewel wij niet goed weten hoe de wereld er over tien jaar uitziet, zien wij wel een aantal richtingen”, zegt Nolles. “Zo hebben grote concerns als bijvoorbeeld FrieslandCampina wel degelijk toekomstige doelen voor ogen. In hun toekomstvisie staat bijvoorbeeld dat zij melk willen differentiëren. Hier zullen we als onderwijsinstituut dan op moeten inspelen. Het betekent een wat andere kijk op koeien.” Ook kijken Lenssinck en Nolles naar de patenten die momenteel aangevraagd worden. “Die geven ook richting aan het melkveebedrijf van de toekomst”, zegt Lenssinck. Lenssinck en Nolles kijken voor het onderwijs acht jaar vooruit: De studie duurt vier jaar en je wilt studenten afleveren die bij afstuderen hun blik op vier jaar vooruit hebben staan.

Adviezen voor de praktijk

Lenssinck en Nolles vragen agrarische adviesbedrijven wat voor studenten zij over acht jaar willen hebben. Welke vaardigheden moeten zij bezitten? De vraag stellen stimuleert het nadenken erover. Goede jonge medewerkers zijn schaars. Het advies aan bedrijven is om in de ‘etalage’ van de sociale media te speuren naar talent dat je wilt hebben. Aan studenten dan het advies om een profiel aan te maken op bijvoorbeeld LinkedIn. Reageren kan: Frank.Lenssinck@wur.nl en j.nolles@cahvilentum.nl.

Inkoopmanagement onderbelicht

Frank Lenssinck zou graag zien dat er bij studenten en adviseurs meer aandacht komt voor het inkoopmanagement op het melkveebedrijf. Een melkveehouder met 8 ton melk koopt jaarlijks al gauw voor 240.000 euro in. 10 procent besparen levert een half jaarsalaris op (24.000 euro). Maar hoeveel training krijgen de aankomende ondernemer en adviseur in het scherp inkopen? In Nederland helaas maar weinig. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Verenigde Staten. Lenssinck: “Tijdens mijn verblijf in de VS kwam ik erachter dat het daar heel gewoon is om bijvoorbeeld een nieuw dipmiddel eerst te testen. We keken of het middel wel deed wat de fabrikant beloofde. Waarom testen Nederlandse veehouders een aangeprezen voeder niet eerst een paar maanden uit bij een paar koeien? Als de voerproef slaagt, heeft de leverancier er een tevreden klant bij. Ook zouden melkveehouders en adviseurs meer kennis van de internationale voer- en grondstoffenmarkten moeten hebben. Zo krijgen zij meer inzicht in de voerprijzen op de kortere en langere termijn.”

Het melkveebedrijf van 2020

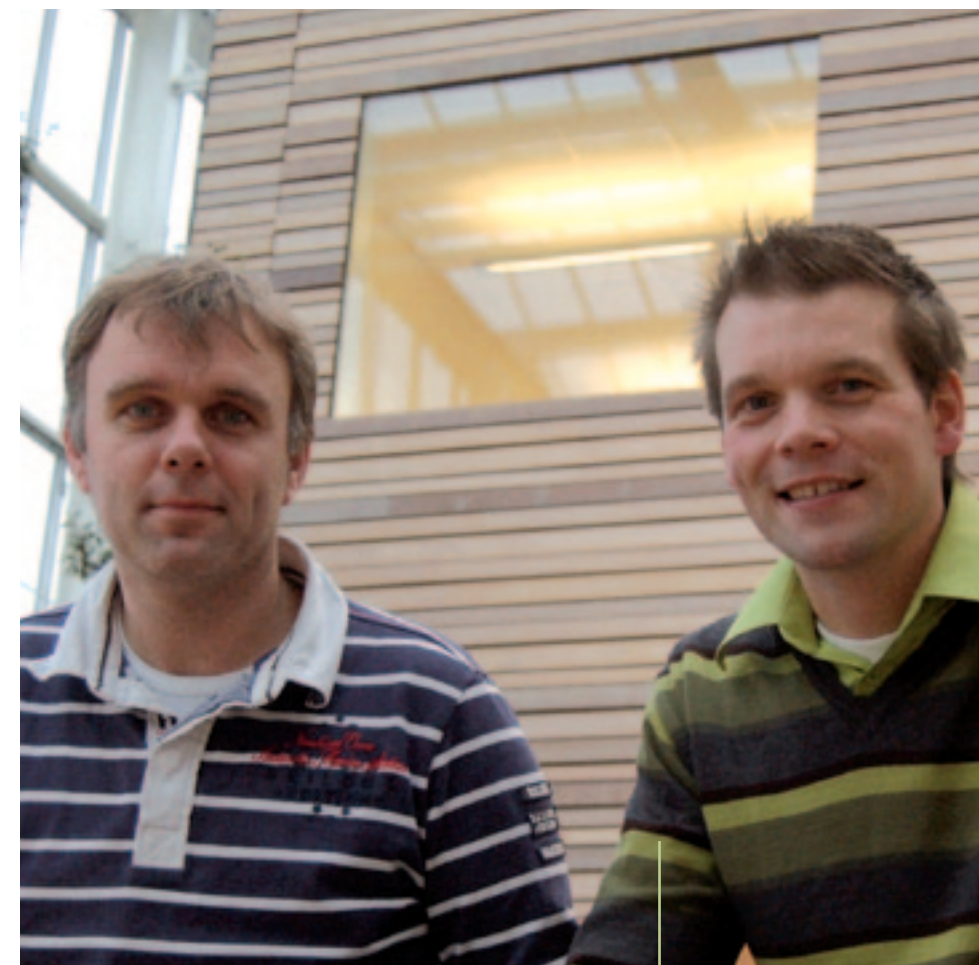
Op de CAH Vilentum Dronten ligt het accent op ondernemerschap. Ongeveer 40 procent van de veehouderijstudenten kiest voor deze studierichting. 60 procent kiest voor de veehouderij, veel van deze studenten komen in de bedrijfsadviesing terecht.

De opleiding telt relatief veel studenten die van plan zijn het ouderlijke melkveebedrijf over te nemen. “Wat je vaker ziet, is dat de ouders hun opvolger een goede start willen geven en ongeveer één jaar voor afstuderen wordt een nieuwe stal neergezet. Vaak naar de inzichten van de ouders”, weten Nolles en Lenssinck. Wanneer de opvolger is afgestudeerd en aan de slag gaat in zijn nieuwe stal, blijkt deze geregeld niet helemaal aan de wensen te beantwoorden. Maar veranderingen aanbrengen kan niet zomaar. De opvolger is nog zeker tien jaar met handen en voeten gebonden aan de financiering van de bank. “De persoonlijke ontwikkeling van de jonge ondernemer loopt zelden synchroon aan de financiële ontwikkeling van het bedrijf”, concludeert Lenssinck.

Lenssinck en Nolles willen de traditionele denkpatronen in de veehouderij doorbreken en leren om afgewogen keuzes te maken. “Sommige studenten nemen de traditionele denkwijzen mee van thuis en hebben er moeite mee om verder te kijken.” Dat verder kunnen en willen kijken, vindt Nolles een vereiste van de moderne tijd. Zo kunnen afwegingen worden gemaakt voor de toekomst. Nolles accepteert bijvoorbeeld niet dat een student de biologische landbouw afwijst vanwege gebrek aan interesse. “De student moet goed kunnen beargumenteren waarom deze vorm van landbouw niet bij hem past. Met andere woorden: hij moet er goed naar hebben gekeken. Studenten moeten leren om verder te kijken dan hun neus lang is.”

Traditionele patronen doorbreken

Zowel melkveeouders als hun adviseurs houden te veel vast aan traditionele denkpatronen. “Veranderingen daarin beginnen bij het onderwijs”, stellen Nolles en Lenssinck. De aankomende studenten zal worden geleerd om

BLIK OP VOORUIT

Lenssinck (l.) en Nolles kijken voor het onderwijs acht jaar vooruit: De studie duurt vier jaar en je wilt studenten afleveren die bij afstuderen hun blik op vier jaar vooruit hebben staan.

Foto: GR

breed te kijken en breed te beoordelen. Dit betreft dan breed in bedrijfsstijlen en breed in grondsoorten. De studenten worden dan ook aangemoedigd om in het eerste jaar van hun studie stageplaatsen te kiezen die buiten hun scope liggen, zoals biologisch, internationaal grootschalig en familiekuddel. Nolles erkent dat een aantal studenten moeite heeft met deze nieuwe aanpak – zij weten bij binnenkomst al precies wat ze willen: het ouderlijke bedrijf overnemen. Lenssinck en Nolles realiseren zich dat deze groep studenten uit hun comfortzone moet worden gehaald en dat deze studenten vermoedelijk iets minder tevreden zullen zijn over hun studie. “Wij vinden het jammer dat de overheid voornemens is om scholen af te rekenen op de tevredenheid van de studenten meteen na afstuderen. Het zou beter zijn om dat enkele jaren later te peilen, omdat de studenten dan pas kunnen beoordelen in hoeverre hun studie aansluit op de arbeidsmarkt.” Nolles en Lenssinck zijn ervan overtuigd dat de modernisering van het agrarische onderwijs uiteindelijk meer tevreden jonge werknemers oplevert. “Zij hebben dan ervaren dat de arbeidsmarkt op hen zit te wachten.”

